

Mojil te mutz' tk'aǰjela tuk'el pwaq
2022-2023

New York Immigration Coalition
nyic.org

35
NYIC

I. JAQB'IL AQ'UNTL

Tze'n tu'n tajb'ina u'j lu'n 1

II. TX'EX PWAQ TE MOJB'IL K'AÄJEL

In el tniky'tzajel tqanil tib'aj tx'ex pwaq te
mojb'il k'aäjel 2

In kyej q'oyet tu'n tx'ex pwaq te
mojb'il k'aäjel 3

III. QE TU'MEL TU'N TKONET PWAQ

Ax xjal tu'n tkub' q'onte pwaq 4

Qe xb'oj ex jaxjal 5

Pwaq mojin tten kyxol ch'uq xjal 6

*Qe temb'il toj paqanil ti'j pwaq mojin tten kyxol
ch'uq xjal* 7

Aq'b'il pwaq 8

Tx'ex pwaq 9

Qe tu'mel tu'n kyb'ant tu'n tetz q'o'n tx'ex pwaq 10

K'ux T emb'il ja'x tku'xa Tkyaqil Tqanil tib'aj mutz' 11

*Tx'ex Pwaq te mojb'il K'aäjel. Kyaqil tqanil te
xpich'b'il*

IV. QE TIXTI'

Kojb'il te tnam te Nueva York 12

Ch'uq aq'unat te Ch'isil Pwaq

Tze'n tu'n tajb'ina u'j lu'n

Jun tu'mel nim toklen aj t-xi' xkye moqa tu'n tch'iy jun mutz' k'a'xjel ajo tu'n tel tniky'tzajil ex tu'n tten tu'melja' ktzajila pwaq tu'n tmojit tk'a'xjela tu'n tch'iy ex tu'n tnoj ex tu'n ttzqet. Aqe tal mutz' k'a'xjel kyeqe qxjalil mya' te antze qe ex tz'elpina tb'aj te 33.8% at kyu'j tu'n kynajan ex aqex-nchi k'ayin toj tnam te Nueva York ex aqe qxim tu'n kymujb'et ch'uq lu'n tuk'el tu'mel ex mojb'il q'ontz kye qxjalil tajb'e mutz' k'a'xjel ex at kynab'l tu'n t-xi' xkye jun kyk'a'xjel kyeku.

Ajo u'j lu'n jun mojb'il kye qxjalil kyajb'e mutz' k'a'xjel tu'n tel kyniky' tze'n tu'n kyxi' xkyeya tuk'e jun mutz' kyk'a'xjel, ex jun tilb'il ja' tu'n ja'tzin tu'n ttzaje pwaq te onb'il te k'a'xjel, ex jun tu'mel tze'n tu'n tkoneta jun tx'ex pwaq. Ajo tu'mel onb'il te pwaq kjawil tsk'o'ne nim toklen toj nuk'b'il te tk'a'xjela ex te pwaq te ch'isil te. Il ti'j tu'n tok tq'o'ne twi'y ti'j tokb'in pwaq tu'n tch'iy tk'a'xjela ex tu'n tten jun tu'mel tpwaqa.

Ajo u'j lu'n mi'na in tzaj tq'o'n jun licencia moqa jun tu'mel tu'n ttzaj q'o'n amb'il te teya. Ajo u'j lu'n il ti'j tu'n tajb'en te ka'yil te kyaqil tqanil tku'x ti'j pwaq te mojb'il k'a'xjel. B'inchine xtalb'il ka'yinkuxa Q'uja te Yek'b'il Tu'mel kyij Mutz' K'a'xjel kye Qxjalil mya' te tzalu'n qe. <https://www.nyic.org/immigrant-small-business-guide/> te txqantl tixti' te onb'il.

In el nniky'e tqanil ti'j Tx'ex Pwaq te mojb'il kye K'aäjel

Na'm taq tjaw tsk'o'ne onb'il pwaq te tk'aäjela, taj teya tu'n tkyij b'inchet jun tx'ex pwaq te tk'aäjela. Ajo **tx'ex pwaq te onb'il te k'aäjel**, tze'nku tx'ex pwaq te jun xjal, in mojin tu'n tel tniky' q'ol tx'ex ajqa b'a'n tu'n txi' q'oyet jun ttx'exa. B'a'n nx mojjine ti'j xjal q'ol tx'ex pwaq tu'n tka'yet chojb'ilte, moqa tu'n tka'yin jni' ja'ku mojin jun k'aäjel tu'n tex tx'ex pwaq te. Ojtzqi'n kye xjal q'ol tx'ex pwaq kyu'n aj tkub' kyka'yin tu'ja ti'j tk'aäjela ex jni' tu'mel b'a'n tu'n tchjet tk'asa.

Ajo tx'ex pwaq ti'j tb'i k'aäjel il ti'j tu'n tex q'oyet tib'aj tb'i tk'aäjela. Ajo tumel lu'n in mojin tu'n tpa'yet ttx'exa a tekuy ex ttx'exa tib'aj k'aäjel. Nim toklen lu'n qu'n tu'n:

- Ajo tu'mel lu'n te pa'b'il kye ttx'exa tekuy ex tib'aj tk'aäjela tu'ntzun nti' tu'n tb'ajteya tuk'el tk'asa a tib'aj tb'iy ta'ya noq tu'n tpaj mi'na tz'el b'yante tk'aäjela moqa aj tul kanen jun mya' b'a'n ti'j.
- Ajo tk'aäjela ja'ku txi' xkye tuk'el jun tx'ex pwaq tu'n tch'iy ex tu'n tkujinx toj jni' tx'ex ex txqantl tu'mel ja' tu'n te'la pwaq.
- Ja'ku b'ant tu'n tok tka'yine kyaqil pwaq in b'aj toj tk'aäjela ex chojb'il te pwaq tib'aj.

Tqanil U'j tib'aj tx'ex pwaq

Ajo Tqanil tku'x twutz u'j ti'j tx'ex pwaq nmojin tu'n tetz q'o'n txqantl tx'ex pwaq, jni' chojb'ilte, ex nmojin kyi'j xjal nchi onin ti'j k'aäjel, q'ol k'aäjel, ex qe k'ayil tu'n tkub' kyximin ajqa kyaj tu'n kyaq'unan tuk'ey tu'n tten tk'aäjela. Ajo tqanil u'j tib'aj tx'ex pwaq nmojin kyi'j xjal nchi mojin ti'ja ex qe nchi q'on tx'ex pwaq tu'n tel kyniky' ajqa ja'ku ch'iy tk'aäjela ex qa ja'ku ten toj tb'anel.

Aqe xjal nchi q'on tx'ex pwaq in ajb'en tqanil u'j kyu'n tib'aj tx'ex pwaq tu'n tok kyka'yin ajqa ja'ku chi mojin tuk'e jun ttx'exa. Il ti'j in kub' ka'yin tu'ja ti'j ttx'exa ti'j tb'iy ta'ye ex ttx'exa tib'aj tk'aäjela tu'n tkub' t-ximin xjal ajqa ja'ku tz'ex q'o'n jun ttx'exa moqa mi'ne.

Aj tok kyka'yin xjal q'ol tqanil tx'ex pwaq tze'nku Experian, Equifax, ex Dun & Bradstreet in ok kyka'yin ttx'exa noqx **chq'al ex nchi ajb'en** tu'mel lu'n kyu'n:

Jte' ab'qi tkub'len k'aäjel	Tqanil tx'e'x oje chi ex kyoj b'elaj xjaw oje chi iky'	Tqanil tx'ex pwaq jqo'n qe kyoj qaq xjaw oje chi iky'
Tajlal tb'aj pwaq na'm tchjet	Jni'n tten Jak'ayb'il ex Jak'aäjel	Tqanil chojb'il te tx'ex kyoj kab'la moqa jun ab'q'l oje chi iky'.

Tze'n tu'n tetza jun Tx'ex pwaq te onb'il tk'aäjela

<p>Sk'o'nksa jun tu'mel nuk'b'il te Tx'ex Pwaq</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kyaqil kye xjal at kyk'aäjel in el kypa'n kyk'aäjel ti'j kyk'as at ti'j kyb'i tzmamaxa ajqa junch'in kyoklen ti'j kye. • Ja'ku b'ant tu'n tok tajtzi'ne txqantl nuk'b'il te k'aäjel tzalu'n: https://www.nyic.org/immigrant-small-business-guide/
<p>Ten jun te Tajlal tu'j te tb'i xjal in onin ti'ja (NIP)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A jun NIP tok tb'i te Tajlal B'ib'aj de Chojb'il pwaq twutz Tnam. In ajb'en tu'n tten yek'b'il tb'i jun jak'ayb'il. Ajo tk'aäjela taj jun NIP tu'n tb'ant tchjon pwaq twutz tna, tu'n tjaw jqet jun tajlal k'ub'il tpwaq toj jak'ub'il pwaq ti'j k'aäjel, ex tu'n tetz q'o'n jun ttx'ex ti'j tk'aäjel, amb'il te ex u'j te q'ol toklen. • Ja'ku b'ant tu'n tetz jun te NIP te ajqa ma tz'ajb'en SII tu'n: https://www.irs.gov/ein
<p>Tu'n tjaw jqet jun tajlal u'j te k'ub'il pwaq te k'aäjel</p>	<p>Tu'n tjaw jqet jun tajlal u'j te k'ub'il pwaq te k'aäjel il ti'j tu'ntzun tb'ant tpa'yet tpwaq xjal in b'aj ex pwaw in jaw toj k'aäjel. Ex majqex xjal tajb'e ja te k'ub'il pwaq ja'ku chi onin ti'ja tu'n tetz nik'u'n tqanil tib'aj tx'ex pwaq.</p>
<p>In kub' tx'ex pwaq kye k'ayil/ ajk'ayil</p>	<p>Tu'n tlaq'et noqti', tkujil, moqa txqantl ino kb'in kyu'n k'ayil moqa ajk'ayil te mojl te tu'n tb'ant tx'ex pwaq</p>

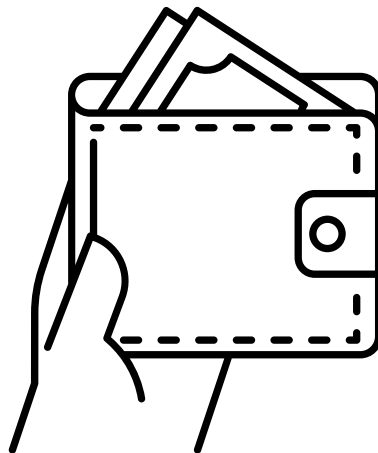
Pwaq ax xjal in kub' q'onte

Ajo pwaq ax xjal in kub' q'onte, moqa ax xjal njaw ch'isin te, ajo tze'nku ax teya in kub' chjonte pwaq tu'n tkub' tk'aǰjela tu'nkuxa. Mya' nim xjal at tu'mel tpwaq tu'n txi' xkye jun tk'aǰjel teku tu'ntzun tch'iy, qala il ti'j tu'n t-xi' kyka'yin tu'mel ja' tu'n ttzaja pwaq tze'nkutla' jun tx'ex pwaq in etz ti'j tb'l toj jak'ub'il pwaq moqa k'as.

Ajo pwaq ax xjal in kub' q'onte in mojin kyi'j tajb'e k'aǰjel tu'n txi' kyka'yin tu'mel kyk'aǰjel ex tu'n tkyij kyaqil pwaq in ka'met kyu'n ti'j kyk'aǰjel moqa noq ti'j ja' in oka kypwaq. Il ti'j tu'n mi'ne tz'el toj kynab'l xjal ajqa ajo pwaq ax xjal in kub' q'onte toj tk'aǰjel tjunalx ja'ku txi' ka'yinte tu'mel ajqa at jun il saj ti'j tk'aǰjel.

Ajqa axa xkub' chjonte pwaq ti'j tk'aǰjela il ti'j tu'n txi' tka'yine tum'el tu'n twe'ks ex tu'n tkujinx tk'aǰjela. Taj teya tu'n tku'x t-xel tpwaqa xi' ti'j tk'aǰjela moqa xku'x tq'one toj.

Tu'n mi'na che'x xjal qanil kytx'ex kye junxitl xjal moqa kye tajb'e jak'ub'il pwaq, aqe ajk'ayil nche'x qanil mojb'il kye kyjaxjal ex kyxb'oj tu'n kyxi' mojin tuk'e jun pwaq kyxol kykyaqil.

Qe xb'oj ex jaxjal

Aqe xb'oj ex jaxjal tnejil nchi mojin tuk'e jun ajk'ayil aj t-xi' xkye tuk'el mutz' tk'aǰjela tu'n at kyoklen tuk'eya ex tu'n in xi' kyni'min tyola ex t-xima tib'aj tk'aǰjela.

Noq tu'n tpaj ch'uǰ tu'n tetz q'o'n jun tx'ex pwaq kyu'n xjal nchi q'on tx'ex pwaq moqa tajb'e jak'b'il pwaq, ajo mojb'il antze nkoneta kyuk'el jni' qe xb'oj ex jaxjal tuk'el jun tb'anel tu'mel. Ja'ku b'ant tu'n txi' kymojojin aya tuk'e jun tx'ex tu'n tajb'en toj tk'aǰjela tuk'el jun oyaj, jun tx'ex moqa noq tze'n juntl onb'il. Ex ja'ku tzaj kyq'o'n jun pwaq ex nti' jni' noq ti'chan tu'n txi' b'inchet te ex tu'n tkyij q'o'n jun tb'anel amb'il tu'n t-xi' xkye.

B'a'n tu'n txi' q'umet ti'chaq il ja'ku chi tzaj toj k'aǰjel ex il ti'j tu'n tkyij q'umet tqanil aj tetz ttx'o'ne jun pwaq kyuk'el txjalila. Il ti'j tu'n mi'ne tz'el naj toj ttab'ila ajo tqanil lu'n aj txi' tqanina jun mojb'il teya kye t-xb'oja moqa kye tjaxjala:

<p>Q'umankuxixa tqanil</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Qaninxax jun pwaq tu'n txi' ti'j jun tb'anel t-xima.
<p>Ax moqa twutx tu'n tyoline</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ¿Ja'tzin in oka tpawaqa? • ¿Alkye qe taq'una tu'n kyb'ant? • ¿Ti'chaq mya' b'a'n ja'ku tzaj ikyja?
<p>Il ti'j tu'n tkub' b'inchet jun U'j te q'umab'il tu'mel te teya tib'aj tqanil tx'ex pwaq.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jte' pwaq saj q'o'n te tx'ex ex jni' ta'l moqa manb'il te pwaq. • Ti'tzin xim tuk'e tx'ex pwaq • Ti'chaq yol nkyij tu'n tokx chjet pwaq ajqa te junch'inx moqa te nim maj chojb'ilte; noq jni' ktzajel sma'n toj Junjun maj • Tqanil u'j tib'aj amb'il tu'n tokx chjet manb'il ex ttxuyil pwaq ex alkyexix tajlal xjaw tu'n tkyij q'umet toj tq'ob' txin. • Tilil ja'ku tzaj ajqa mi'ne xchjet pwaq

Pwaq nim ch'uw xjal in kub' q'onte

Ajo pwaq nim ch'uw xjal in kub' q'onte ajo tze'nku ajqa nim pwaq xjaw te onb'il te k'a'xjel ex noq ti' pwaq in ajb'en pwaq toj tkojb'ile. Ajo tu'mel lu'n in kub' b'inchet toj paqanil.

At kab'e matij onb'il pwaq kyxol ch'uw xjal a ja'ku tz'okb'in tu'ne te mojb'il tk'a'xjela:

- Mojb'il pwaq noq in tzaj o'yin- ja'ku b'ant tu'n tjaw tchmo'ne pwaq kyxol xjal tu'n kymojin ti'j tk'a'xjela ex tu'n nti' chojb'il te tu'n t-xi' tq'o'ne t-xel. Ajo tu'mel lu'n nti'xix il ja'ku tzaj tu'n, nim pwaq ja'ku jaw kyu'n mutz' k'a'xjel.
- Aqe xjal nchi mojin tuk'e jun pwaq toj tk'a'xjela antze in chjeta t-xel kye aj tex jun kyu'j ti'j k'a'xjel, noqti' at toj k'a'xjel, aq'untl moqa noq ti'n te t-xel mojb'il ntzaj kyq'o'n. Tze'nkutla, ajqa taja tu'n tjaw pwaq te laq'ob'il jun tz'qajsel pan toj tk'a'xjela, ja'ku b'ant tu'n txi' to'yine jun mutz' kyu'j tu'n mya' nim twi' tu'n txi- qanet moqa tu'n tex oyit jun kytx'i'l moqa jun kypan o'yin ajqa otaq tzaj q'o'n jun onb'il teya.

Tmojb'il ex tilil ja'ku tzaj tu'n mojb'il pwaq q'o'ntz kyu'n ch'uw xjal

Aqe temb'il te mojb'il pwaq kyu'n ch'uw xjal ntzaj tq'o'n nim tb'aenl tu'mel tu'n tch'iy tb'l k'a'xjel, tu'n kytxoket xjal te loq'il ex tu'n tku'tz laq'e il ja'ku tzaj ajqa tjunal xjal xkub' q'onte pwaq tjunalx. Ja'ku kub' t-xpich'ina tqanil tu'n kyjyet ch'uw xjal nchi onin tuk'el jun pwaq tu'n tka'yet ajqa ja'ku tzaj kyq'o'n jun mojb'il tu'n tch'iy tk'a'xjela.

Noq tu'n, ajo tb'anel mojb'il ja'ku konet ajqa ma chi jyet ch'uw xjal ja'ku chi mojin ti'ja tuk'en nim pwaq.

Aqe temb'il toj paqanil tze'nku Kickstarter, Indiegogo, y GoFundMe tb'anel k'uxb'il qe tu'n kyajb'in tu'n tkonet mojb'il kyxol ch'uw xjal. Ja'ku b'ant tu'n tjax tq'o'ne tqanil kyoj tib'aj tk'a'xjela moqa taq'una, ja'ku kub' tnik'un kyaqil t-xima tu'n tb'ant ti'j tk'a'xjela, ex tu'n tkyij nik'et jun amb'il. Noq tu'n, at Junjun temb'il kyi'ja lu'n mi'na in etz kytzaqpi'n pwaq in ka'met ajqa mi'na xjapen kane tze'nku ntqa'ne temb'il ex tze'nku taj u'j te q'ib'il pwaq.

Pwaq nim ch'uwq xjal in kub' q'onte: Qe temb'il toj paqanil

Qe temb'il toj paqanil	Tmojb'il ex	Tilil
<p>KickStarter www.kickstarter.com</p>	<ul style="list-style-type: none"> Aqe temb'il toj paqanil nchi aq'unan te q'ol oyaj kye xjal nchi onin ti'j k'axjel tuk'el tb'anel k'axjel mya' nim twi' moqa nku'tz laq'b'in twi'. Ajo temb'il toj paqanil te jyol onb'il pwaq kyxol ch'uwq xjal nim ojtzqil te. 	<ul style="list-style-type: none"> Ja'ku tz'oksina te q'ilmitz pwaq tzmaxa aj tjapen tzqet tajlal in tzaj qanen. Tajlal pwaq toj temb'il toj paqanil te 5% Tajlal pwaq ja'ku txi' smet te chojb'il (3%-5%)
<p>GoFundMe www.gofundme.com</p>	<ul style="list-style-type: none"> Tajlal te 0% toj temb'il toj paqanil Ja'ku b'ant tu'n tkub' tk'u'ne kyaqil oyaj ntzaj q'o'n ex ma japen tzqet tze'nku ntzaj qanin ex qa mi'ne. Mojb'il nim toklen at toj kyaqil amb'il 24/7 	<ul style="list-style-type: none"> Tajlal pwaq ja'ku txi' smet toj u'j te tx'ex pwaq moqa u'j in etz q'inte pwaq.
<p>Indiegogo www.indiegogo.com</p>	<ul style="list-style-type: none"> Tu'mel b'a'n tu'n tsk'et jun xim te chjol onb'il pwaq (xim te kyaqil moqa nti') moqa onb'il mya' nim tu'mel tu'n tb'ant (in tzaj q'o'n pwaq teya ajqa ma japen kanen tajlal tze'nku ntzaj qanin moqa mi'ne) Indiegogo InDemand in mojin tu'n tk'uyet pwaq ntzaj kyq'o'n xjal ex qa ojta japen jpet amb'il te qanil te onb'il. 	<ul style="list-style-type: none"> In ten jun tajlal pwaq te 5% toj temb'il toj paqani Tajlal pwaq te nik'ub'il te onb'il kye txqantl xjal

Tu'jil noqti' te q'il tx'ex

Jun aq'b'il tu'mel onb'il pwaq nxi' q'on te jun tajb'e k'a'xjel tu'n tb'ant kyaqil xim q'uma'nkj. Ajo pwaq ja'ku tzaj q'o'n kyu'n ch'uq xjal nchi aq'unan tuk'el tnam tze'nku ja onb'il q'o'nkj tu'n ajkawil, xjal chmo'n kyten ti'j jak'ub'il pwaq/tx'ex pwaq moqa noq alkye juntl ch'uq nti' kyxim te b'inchil jun mya' b'a'n.

Aj tetz q'i'yet jun tx'ex pwaq, aqe xjal nchi q'on tx'ex kyaj tu'n tkub' tyek'ina kyaqil tu'mel tze'n tu'n tchjeta tk'asa kye, me te jun ch'uq nchi q'o'n tx'ex pwaq a kyaj tu'n tokx tmujb'en tib'a kyuk'el tz'enku kyxim ex kyaq'un. Mya' mikyxe' tze'nku jun tx'ex pwaq, qala te tu'mel lu'n atku mi'na nchjet ex nti' ja'ku tz'oksin xim ti'j aq'untl te tk'a'xjela.

A juntl tb'anel tu'mel ntzaj ntzaj tq'o'n lu'n ajo tu'n nti' jun tajlal ntzaj qanin ju'n qoksen ti'j onb'il. Noq tu'n, ajqa chq'al s-okx tqanin atku nim u'j ntzaj qanin tu'n tjaw sk'o'n tb'iy, tu'n tku'x nojset t-xaq u'j, jni' chojb'ilte, ex txqantl tu'mel ntzaj qanen tze'nku ajqa oje tz'etz q'o'nxe onb'il. Nim in etz q'o'n aj tok ka'yin ajqa nim tiky' k'a'xjel ex qa ax t-ximja tze'nku kye xjal kchi tzajil q'onte onb'il teya, nim xjal in okx q'onte tu'j te qanil mojb'il te qu'n atku mya' nim in okx tzi'yin.

Qe tx'ex pwaq

Ajqa nti'x tu'mel tze'n tu'n tkoneta pwaq tekuy te onb'il te tk'a'xjela, aqe tx'ex pwaq ja'ku chi mojin ti'ja. Aqe tx'ex pwaq te onb'il k'a'xjel nchi mojin tu'n tch'iy pwaq, tu'n tlaq'et k'uxb'il wi'yil qe, ex nchi mojin tu'n tch'iy tk'a'xjela,

Mya' mikyxe qe' tze'nku txqantl tx'ex nchi etz q'o'n te k'a'xjel, aqe kye tx'ex lu'n kye mutz' k'a'xjel atku mya' nim manb'il moqa ta'l pwaq, nim amb'il te chojb'ite ex mya' kuj tu'n tokx qanet jun tx'ex.

Qe tu'mel tu'n tkub' t-ximine aj tetz tiq'ine jun ttx'exa:

- Ti'tzin tu'n tajb'ena pwaq teya
 - Aqe xjal nchi q'on tx'ex pwaq kyaj tu'n kyb'inte tqail tze'n tu'n tokb'ina pwaq tu'ne, tu'n ikyja b'a'n tu'n txi' tch'iky'b'ina tqanil tiqu'nel taja jun ttx'exa
- Jni' pwaq tu'n tchjet
 - ¿Ja'ku chjet pwaq tu'ne a ntzaj qanin teya tu'n tokx tchjo'ne toj Junjun xjaw?
 - ¿Ja'ku konet pwaq tu'na i'chaqx noq ok'x ta'l moqa manb'ilte?
 - ¿Ja'ku txi' tlaq'b'ina q'ij t-xol chojb'il te k'as ajqa ikya taqku xb'aja?
- Twi'
 - ¿Ja'ku chjet pwaq tu'ne tuk'e manb'il te?
 - ¿At jun tajlal pwaq tu'n tchjet na'mtaq tchjet k'as?
- Amb'il
 - A jun tb'anel amb'il tu'n tokx tqanina jun ttx'exa ajo ajqa mya' il ti'j tu'n tetz q'o'n pwaq teya. Ajo tx'ex pwaq nim amb'il nxi' tiq'in tu'n tetz q'o'n, atku yaj in etz q'o'n, tu'n ikyja b'a'n tu'n txi' tka'yina ttxolil na'mtaq tk'ulil kanen amb'il tu'n tajb'e teya.

Qe tu'mel tu'n tetz qanet jun tx'ex pwaq

<p>B'a'nx ka'yin ti'j kyuk'e xjal nchi q'on tx'ex pwaq</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Te tnejil, b'a'n tu'n t-xi' xkyeya kyuk'e jak'ub'il pwaq moqa ch'uq nchi q'on tx'ex pwaq antzex anqayin tk'atze ex qa at toklen kyuk'el. Ajqa mi'na xb'ant toj jun jak'ub'il pwaq, aqe xjal nchi q'o'n tx'ex toj tnam ex qe Ch'uq nchi Onin tuk'el Pwaq kyoj Kojb'il ja'ku chi mojin kyij xjal.
<p>Tu'n tkub' ka'yet jte' tx'ex pwaq tu'n tokx qanet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tu'n tkub' ka'yet jte' tu'n tel tiq'in ti'j pwaq in tka'men • Ajqa ajo tajlal pwaq te jun majx tu'n tokx moqa nim maj
<p>B'a'nx b'ine ti'j tu'mel ntzaj tqanin xjal q'ol tx'ex pwaq</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Il ti'j tu'n tel tniky'e te alkye qe u'j tu'n kyokx tq'one aj tetz qanet ttx'exa
<p>Tu'n tkub' k'ayet ti'tzin xim tuk'el pwaq (ti'tzin k-ajb'ela pwaq teya)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tze'nkutla: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Tu'n ttzaj laq'et txqantl k'uxb'il te aq'untl ex txqantl k'a'xjel ◦ Tu'n tlaq'et jun ja te tk'a'xjela moqa tu'n ttzaj manet jun ja te tk'a'xjela ◦ Chojb'il twi' kyk'u'j mos moqa aq'unal
<p>B'a'nx ka'yine jte' pwaq tu'n toktz tmeltz'ina ti'j tk'asa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Il ti'j tu'n tkub' t-ximine ajqa ja'ku chjet k'as tu'ne junju xjaw na'mtaq ttzaj ttzyu'ne pwaq. • Il ti'j tu'n tkub' t-ximine tze'n kchjetila pwaq tu'ne ex qa taja jun u'j te nuk'b'il te amb'il tu'n tokx chjet pwaq • Q'umantze tqanil ajqa ja'ku chjet pwaq tu'ne toj Junjun xjaw moqa kyinxje tu'n tchjet junju xjaw.

Nuk'b'il te kyaqil U'j te Qanb'il Tx'ex pwaq te jun mutz' k'axjel

Ajqa ma b'ante tu'n tetz tiq'ine ttx'exa il ti'j tu'n tkub' tnik'une kyaqil u'j te Pwaq ex Tk'axjela tu'n tetz qanet ttx'exa.

Qe U'j ti'j Pwaq

Il ti'j tu'n t-xi' tiq'ina kyaqil u'j tzqeyin kyb'ant

- Aj kytzaj meltz'in pwaq in okx chjet te tnam ti'j tb'i xjal ex tib'aj tk'axjel
- Majx jni' u'j te q'umab'il te tqanil pwaq
 - Q'umab'il tqanil Jni' Pwaq nka'met ex in ex Naj, t-xaq u'j te ka'yil pwaq toj k'axjel, ex u'j te q'umab'il tqanil pwaq in b'et toj k'axjel.
- Ajo q'umab'il tqanil u'j ti'j tb'i xjal ntqanin
 - Tajlal onb'il xjal NIIPi, jte' pwaq in tka'men, jni' ttx'ex oje etz, tqanil jni' pwaq in etz tiq'in ex in okx tq'o'n, tqanil tib'aj pwaq in chjet ex qe u'j tok kyb'i te cheky

Qe u'j te k'axjel

- Qe u'j te nuk'b'il ex ka'yil k'axjel twutz kawb'il
 - Qe tqanil u'j tu'n tokx nik'et
 - Tqanil u'j tib'aj tu'jil k'axjel
 - Qe tu'mel tu'n kyxi' b'inchet twutz kawb'il te nuk'b'il
 - T-xaq u'j ja'x tku'xe tqanil manb'il ja te k'axjel ajqa in manin ja tu'n tk'ayine moqa noq ti'x juntl ti' in ajb'en toj tk'axjela
- Nuk'b'il te k'axjel
 - A jun amb'il lu'n tu'n t-xi- tchiky'b'ina kye xjal nchi q'o'n tx'ex pwaq ajqa ajo tk'axjela tb'anel tu'n tetz q'o'n jun tx'ex pwaq te mojb'il te tu'n tch'iy. Majx k-okix tq'uma'na ti'tzin t-xima tib'aj tk'axjela, jni' tu'n tiky', ex tze'n tu'mel tu'n tka'yet.

Tu'n tb'intiye txqantl tqanil kyib'aj u'j te pwaq moqa te k'axjel il ti'j tu'n kyokx yek'it aj tetz qanet jun tx'ex pwaq, b'inchine xtalb'il tu'n tku'x tka'yine tqanil tzalu'n:

<https://www.sba.gov/funding-programs/loans/7a-loans>

Ch’uq xjal nchi Onin Pwaq kyoj Kojb’il te ENY (IDFCs)

Aqe Ch’uq xjal nchi Onin Pwaq kyoj Kojb’il te in mojin kyuk’el ch’uq qxjalil mya’ te antze qe, kyij qya moqa xu’j, ex kyij xjal mya’ nim kypwaq in ka’met tuk’el jni’ tx’ex pwaq mya’ nim manb’ilte, tu’n ttzaj q’o’n mojb’il pwaq tze’nkutla, tu’n t-xnaq’tzet jun xjal ex txqan xjal.

Aqe IDFCs jun tb’anel k’uxb’il tu’n toksina ti’j jun onb’il pwaq ex tu’n ttzaj xnaq’tzina tuk’e tu’mel tze’n tu’n t-xi’ xkyeya, tu’n tjaw ex tu’n tch’iy jun mutz’ k’a’xjel. Ja’la ite’ qe IDFCs tuk’el tu’mel toj ENY a ja’ku chi mojin ti’ja tuk’el t k’a’xjela.

<p>Accompany Capital Accompanycapital.org</p>	<p>BOC Capital Boccapital.org</p>
<p>Renaissance Economic Development Corporation renaissance-ny.org</p>	<p>Pursuit https://pursuitlending.com/</p>
<p>TruFund Financial Services https://www.trufund.org/</p>	<p>Ja’ku b’ant tu’n tkonet jun nuk’b’il tqanil tu’ne tzalu’n toj IDFCs toj tnam te Nueva York aj tku’x tka’yina tqanil tzalu’n https://www.nyscdfi.org/nyscdfis</p>